

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД - БЪДЕЩЕ”

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31.12.2023 г.

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

СЪДЪРЖАНИЕ	СТРАНИЦА
Годишен Доклад за дейността	3
Доклад на независимите одитори	15
Отчет за всеобхватния доход	20
Отчет за финансовото състояние	21
Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица	22
Отчет за паричните потоци	23
Обща информация	24
Счетоводна политика	26
Пояснителни бележки	36

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2023г.

I. Обща информация

“ДЗИ–Професионален пенсионен фонд” е регистриран с Решение № 1 на СГС от 06.11.2003 г. по ф.д. 11576/2003 г. С Решение № 2 на СГС от 19.06.2007 г. е вписана промяна в наименованието на фонда от “ДЗИ-Професионален пенсионен фонд” на “Професионален пенсионен фонд - Бъдеще” (наричан по-долу за краткост фонда или “ППФ-Бъдеще”). Седалището и адресът на управление на фонда са, както следва: гр. София, ул. „Христо Белчев”, № 3, I-ви надпартерен етаж.

Съгласно решение на Комисията за финансов надзор (наричана по-долу за краткост КФН или комисията) от 15.11.2003 г. фондът се управлява и представлява от “ДЗИ–Пенсионно осигуряване” АД, регистрирано с Решение № 1 на СГС от 08.08.2003 г. по ф.д. 8910/2003 г. С Решение № 4 на СГС от 25.04.2007 г. е вписана промяна в наименованието на дружеството от “ДЗИ–Пенсионно осигуряване” АД на “Пенсионноосигурително дружество - Бъдеще” АД (наричано по-долу за краткост дружеството или “ПОД-Бъдеще” АД). Седалището и адресът на управление е гр. София, ул. „Христо Белчев”, № 3, I-ви надпартерен етаж. Предметът на дейност е допълнително пенсионно осигуряване. За извършване на своята дейност дружеството притежава Лицензия № 283-ПОД/30.07.2003 г., издадена от КФН.

Фондът се управлява от „ПОД-Бъдеще“ АД и се представлява от изпълнителните му директори. Системата за управление на дружеството е едностепенна и се осъществява от Съвет на директорите.

Надзор върху дейността на „ППФ -Бъдеще“ се осъществява от Комисията за финансов надзор, която упражнява превантивен и последващ контрол върху дейността на пенсионно осигурителното дружество и управлявания от него фонд за допълнително пенсионно осигуряване.

Инвестиционни посредници, с които пенсионният фонд има сключени договори към 31.12.2023 г. са:

"ИНГ Банк Н.В." – клон София
ИП "ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА" ООД
"БЕНЧМАРК ФИНАНС" АД
"УНИКРЕДИТ БУЛБАНК" АД
"СТАНДАРТ ИНВЕСТМЪНТ" АД
ИП "КАПМАН" АД
"ЕВРО-ФИНАНС" АД
ИП „ДИЛИНГОВА ФИНАНСОВА КОМПАНИЯ“ АД

Банка попечител на „ППФ-Бъдеще” е „Юробанк България” АД.

КФН упражнява превантивен и последващ контрол върху дейността на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО) в „ППФ – Бъдеще обхваща работещите при условията на първа и втора категория труд лица. Това е дейност по набиране на задължителни пенсионноосигурителни вноски, управление на средствата и изплащане на

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

пенсия. Дейността се осъществява чрез пенсионни схеми на капиталово покривен принцип на базата на дефинирани вноски, чиито размер се определя ежегодно със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване.

Кодексът за социално осигуряване (КСО) определя реда за първоначален избор и последваща промяна на участие в „ППФ – Бъдеще”, както и условията за изплащане на средства.

Съгласно действащата нормативна уредба за всяко лице се открива индивидуална партида, която се води в лева и дялове. Датата 1 юли 2004 г. е приета като начална дата за въвеждането на дяловете (1 лев е равен на 1 дял) и на ежедневната оценка на активите на фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден като стойността на нетните активи на фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на фонда към същия ден.

Стойността на 1 дял за 29.12.2023 г. е 1.55441 лв., като за 30.12.2022 г. е 1.52841 лв. При управление на средствата дружеството е следвало принципите на надеждност, ликвидност и диверсификация, с цел получаване на стабилна доходност при умерен риск.

Постигната доходност, инвестиционен риск, коефициент на Шарп към 29.12.2023 г.

	2019г.	2020г.	2021г.	2022г.	2023г.
Номинална доходност	3.38%	0,23%	4.82%	-2.48%	1.70%
Стандартно отклонение	3.50%	3,71%	3.70%	4.51%	5.96%
Коефициент на Шарп	1.08	0.19	1.44	-	-

Забележка:

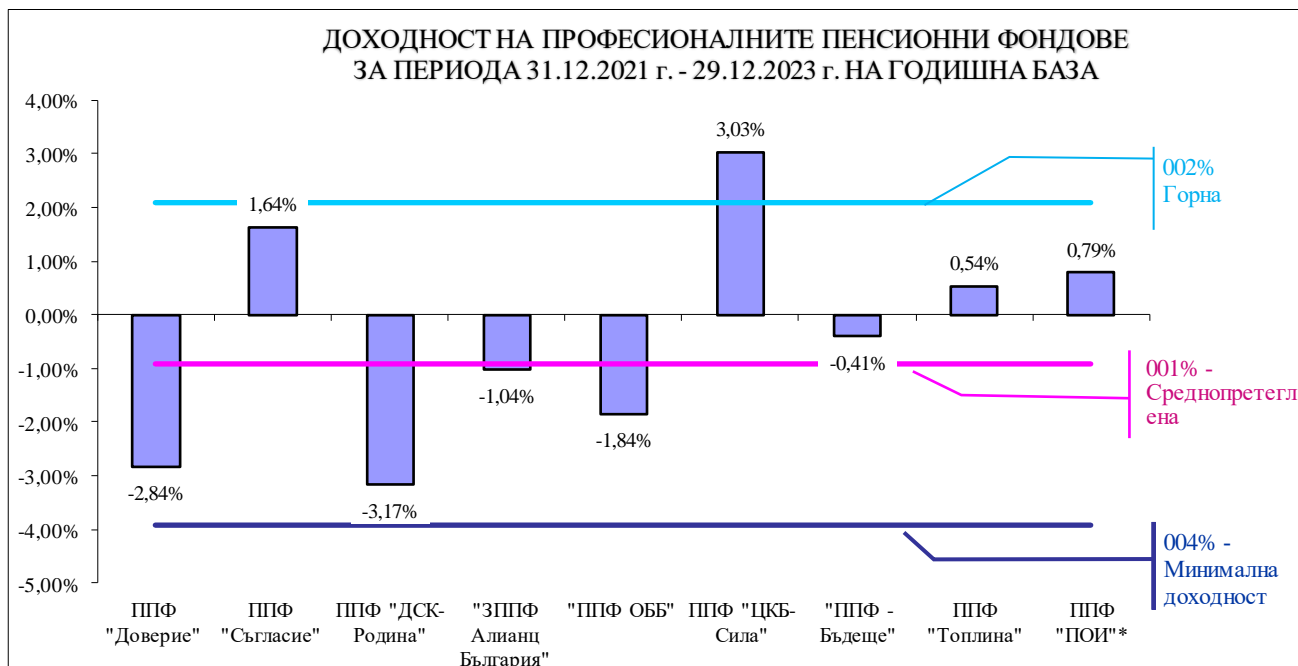
¹ Номиналната доходност за периода 2019, 2020, 2021, 2022 и 2023 г. е изчислена на основата на изменението на стойността на един дял за съответната година, съгласно Наредба № 61 на КФН.

² Инвестиционният риск е изчислен с показателя стандартно отклонение на доходността, съгласно Наредба № 61 на КФН.

³ Стойността на коефициента на Шарп се оповестява само в случай, че постигната номинална доходност е по-висока от безрисковата доходност за съответната година. Коефициента е изчислен съгласно Наредба № 61 на КФН.

Посочените резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати. Дружеството не гарантира положителна доходност и стойността на един дял може да се промени.

Сравнителни данни за 24-месечния период 31.12.2021- 29.12.2023 г. на годишна база са посочени в графиките по-долу:

Източник: Комисия за финансов надзор

Забележка: Посочените резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати. Дружеството не гарантира положителна доходност и стойността на един дял може да се промени..

II. Инвестиционна дейност на “Професионален пенсионен фонд –Бъдеще”

Основната цел при инвестиране на средствата на фонда в средносрочен и дългосрочен план е да бъде запазена реалната покупателна способност на поверените активи.

Цели по отношение на риска:

Предвид спецификата на Фонда и датата на възникване на първите плащания, инвестиционният хоризонт на Фонда е от три до пет години. Основната част от инвестициите в портфейла е структурирана в този диапазон.

Ограничения, свързани с ликвидни нужди:

За посрещането на текущи ликвидни нужди фондът осъществява инвестиции в свръх ликвидни финансови активи на стойност не по-малка от необходимата за обезпечаването на ликвидните нужди.

При управлението на активите на фонда Дружеството цели постоянна оптимизация на инвестиционния портфейл в съотношението доходност/риск чрез диверсификация на портфейла по групи активи и избор на инвестиционни инструменти и емитенти за постигане на възможно най-добра очаквана рисково-претеглена доходност (възвращаемост за единица поет риск, свързан с книгата на даден емитент) и при съответното секторно и регионално разпределение на пазарния риск.

Рисковият апетит на фонда се дефинира съобразно неговата специфика и се обуславя от одобрения бенчмарк.

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

Ограничения, свързани с инвестиционния хоризонт:

Предвид спецификата на фонда и датата на възникване на първите плащания, инвестиционният хоризонт на фонда е от три до пет години. Основната част от инвестициите в портфейла са структурирани в гореспоменатите времеви диапазони.

Ограничения, свързани с ликвидни нужди:

За ликвидни нужди е препоръчително 5% от активите фонда да се инвестират в бързо ликвидни финансови инструменти.

Основен критерии за постигане на целите на инвестиционната политика е доходността на фонда. За еталон (бенчмарк) по който се съпоставя постигнатата доходност на фонда е приет индекса PROFIDEX. Това е индексът на стойността на един дял в ППФ и се изчислява като модифицирана среднопретеглена стойност от стойностите на един дял за всеки професионален фонд, спрямо относителния дял на активите на този фонд в общата маса от активите на всички професионални фонда. Относителните дялове се ограничават до 20 на сто, аналогично на методиката, използвана за изчисляването на минималната доходност във Фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Стойността на PROFIDEX се публикува ежедневно на страницата на КФН.

Основните стилове при инвестиране са следните:

1. Управление на портфейли с фокус върху книжа на бързо развиващи се сектори и динамични компании (growthstyle). Основната характеристика на стила и движещ мотив са очакванията на инвеститорите за експоненциален ръст на оперативните показатели на компаниите, представители на перспективни сектори.

2. Управление на портфейли с фокус върху инвестиции в книжа на компании в утвърдени сектори и индустрии с добри пазарни позиции (valuestyle). Този стил се определя като по-консервативен, залагащ на книжа, емитирани от големи и финансово стабилни компании. Инвеститорите, следващи този стил разчитат на дивидент на доходност, като капиталовите печалби са от второстепенно значение в краткосрочен план.

3. Управление на портфейли, следвайки статистически потвърдени пазарни тенденции (momentuminvesting). Инвеститорите, следващи тази стратегия разчитат, че статистически значимо повишение в цената на даден актив е предпоставка за по-нататъшно поскъпване, поради натрупаната инерция. Позитивното развитие се очаква даде възможност за реализиране на капиталова печалба.

За да може да се снижи специфичният риск на всяка позиция, инвестиционният портфейл на фонда се диверсифицира по емитенти, финансови инструменти, продължителност и валута. При инвестиране на средствата на фонда, „ПОД – Бъдеще” АД следва активна инвестиционна стратегия, базирана на пълноценно използване на инструментите, търгувани главно на българския финансов пазар. В конкретен план неговите активи могат да се инвестират в държавни ценни книжа, общински облигации, корпоративни облигации, ипотечни облигации и други активи с фиксиран или плаващ доход, акции, дялове и други финансови инструменти при умерено ниво на риск. Инвестиционните цели на фонда се постигат чрез комбиниране на сигурността на инвестициите в ценни книжа с фиксиран доход с по-високата очаквана доходност от инвестициите в акции на публични дружества. Изборът на конкретните емисии ценни книжа се осъществява в зависимост от класа активи съгласно различни критерии.

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

От друга страна, нормативните изисквания за спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация налагат подходът при управление на активите на Фонда да бъде във висока степен консервативен и да определя относително нисък рисков профил на неговия портфейл от инвестиции. Нормативната уредба поставя качествени и количествени изисквания към структурата на портфейла на фонда в следните основни направления:

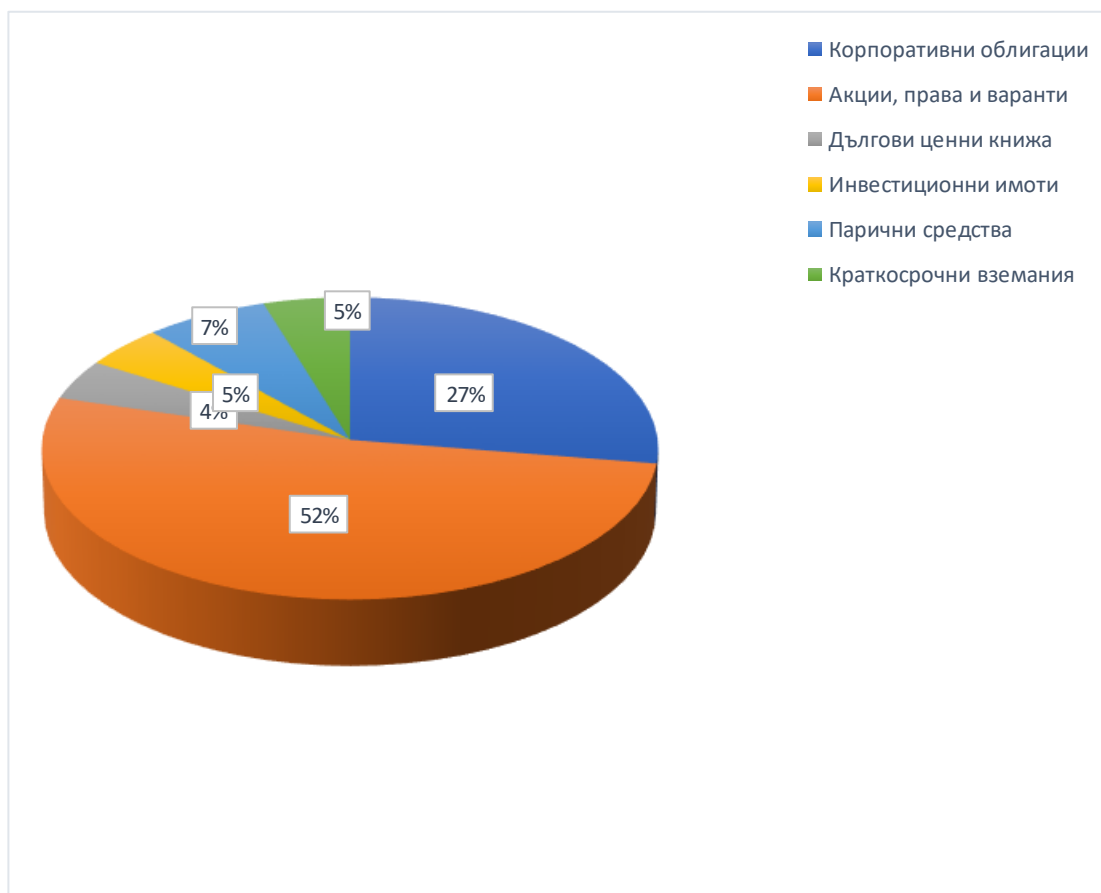
- регламентиране на класовете от финансови инструменти;
- налагане на ограничения за размера на средствата, които могат да бъдат вложени в различни инструменти;
- лимитиране на експозициите към емитенти и контрагенти.

В условията на волатилни фондови пазари „ПОД-Бъдеще“ АД се стреми да следва основната цел, която е записана в инвестиционната политика на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване, а именно: осигуряване на оптимално съотношение риск/възвращаемост на инвестициите в портфейлите на фондовете, чрез диверсификация и спазване на ограниченията, предвидени в закона, вътрешните правила и процедури, действащи в дружеството

III. Инвестиционен портфейл и балансови активи на „ППФ – Бъдеще“

Приложение № 2

Структура на инвестиционния портфейл на „ППФ – Бъдеще“ към 29.12.2023 г.

Източник: ПОД – Бъдеще“ АД

Забележка: Посочените резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати.

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

В края на 2023 г. основно тегло в инвестиционния портфейл на „ППФ-Бъдеще” заемат акциите, правата и варантите с общо тегло - 52.08%, от тях акциите и правата на АДСИЦ са в размер на 4.73%, акциите и дяловете на КИС и АИФ – 20.22% и акции, права и варианти, различни от тези на АДСИЦ, КИС и АИФ – 27.14%. В корпоративни облигации, приети за търговия на регулиран пазар на ценни книжа са инвестирани 27.49% от активите на „ППФ-Бъдеще”. Инвестициите в инвестиционни имоти са в размер на 1 846 хил. лв. и представляват 4.50% от балансовите активи на фонда. Средствата по разплащателните сметки са в размер на 2 816 хил. лв., което е 6.87% от активите и в краткосрочни вземания в размер на 1 966 хил. лв. 4.79% от активите на фонда.

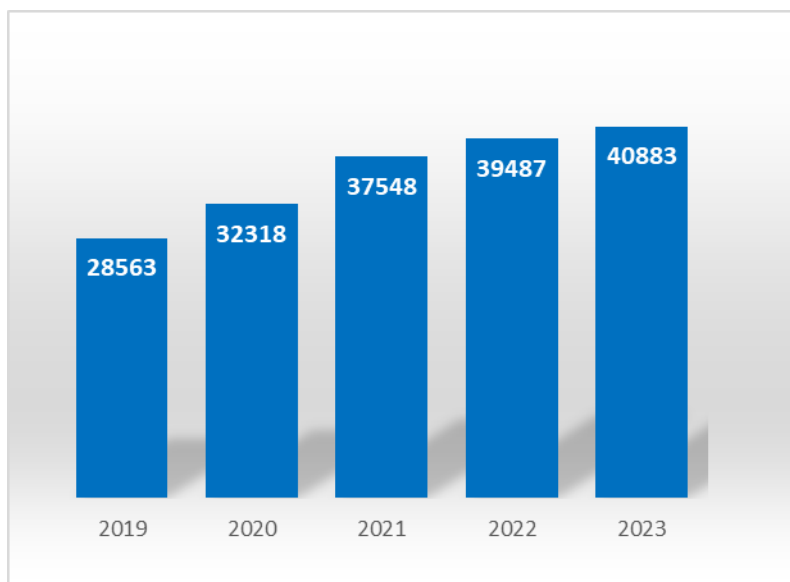
Балансовите активи на „ППФ-Бъдеще” към 29.12.2023 г. са в размер на 41 009 хил. лв.

IV. Нетни активи на „Професионален пенсионен фонд – Бъдеще”

Към 29.12.2023 г. нетните активи на „ППФ – Бъдеще” са на стойност 40 883 хил. лв., а в края на предходния отчетен период (31.12.2022 г.) са били 39 487 хил. лв., което представлява нарастване с 3.54%. На пазара според данни на Комисията за финансов надзор за съответния период е отчетено увеличение на нетните активи за всички професионални фондове с 200 410 хил.лв., или 14.72%. (Направените изчисления са на база данни от КФН за целия осигурителен пазар).

Приложение № 3

Нетни активи на „ППФ – Бъдеще” за периода 2019 г.-2023 г.

Източник” ПОД-Бъдеще”АД

Забележка: Постигнатите резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати.

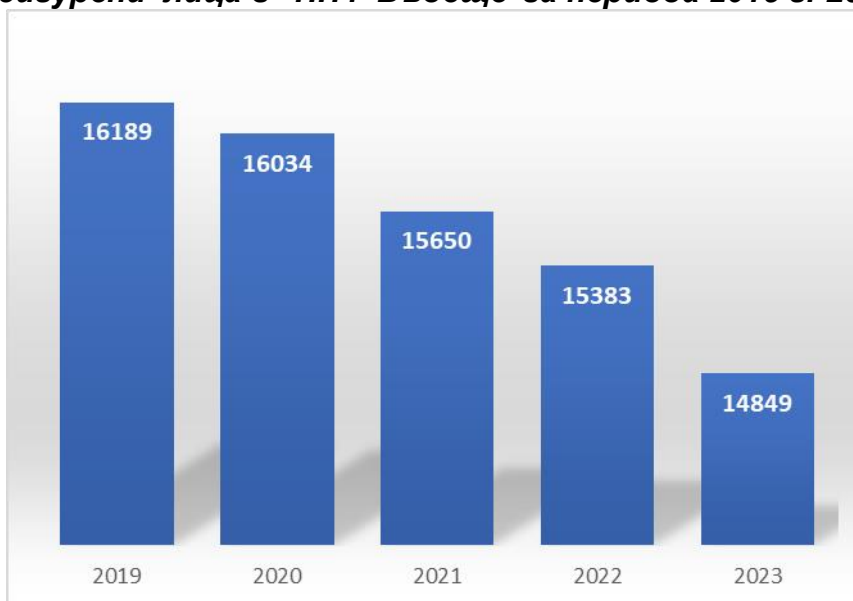
V. Брой на осигурените лица и среден размер на натрупаните средства

Към 29.12.2023 г. в „Професионален пенсионен фонд – Бъдеще” са осигурени за допълнителна пенсия 14 849 лица, докато в края предходния отчетен период техният брой е бил 15 383 лица.

С 534 лица е намалението им за една година. Тези данни отразяват спад с 3.47%. Увеличението на пазара според данни на Комисията за финансов надзор за съответния период е с 5 509 лица, или 1.71%. (Направените изчисления са на база данни от КФН за целия осигурителен пазар).

Приложение № 4

Осигурени лица в “ППФ-Бъдеще” за периода 2019 г.-2023г.

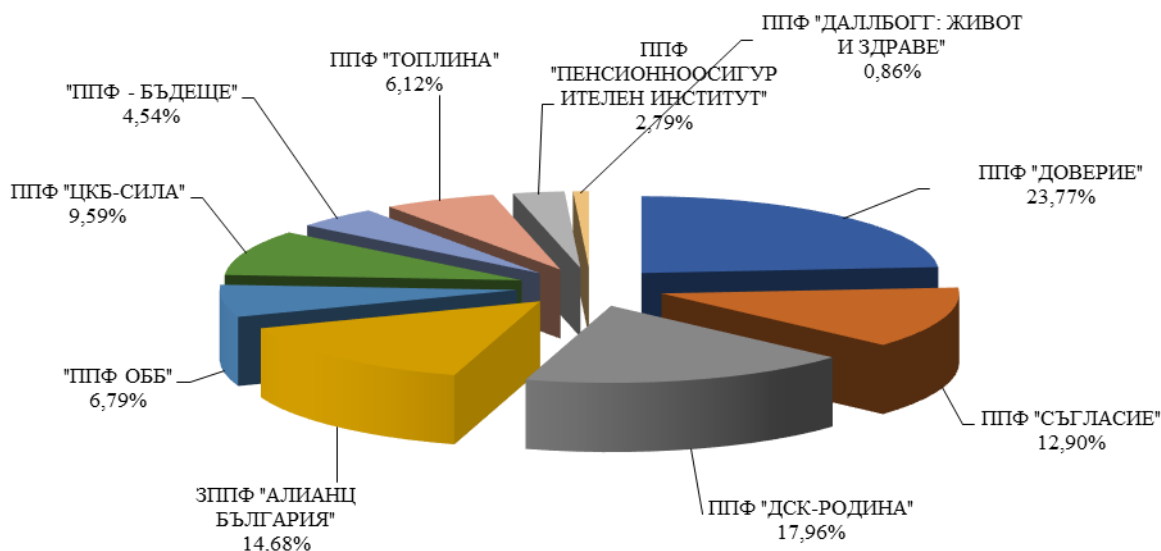
Източник: „ПОД-Бъдеще” АД

Забележка: Постигнатите резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати.

Приложение № 5

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

Пазарен дял на ППФ по броя на осигурените в тях лица към 31.12.2023 г.

Източник: Комисия за финансов надзор

Забележка: Постигнатите резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати.

Според данни от Комисията за финансов надзор пазарният дял по броя на осигурените лица на „Професионален пенсионен фонд – Бъдеще“ е намалял в сравнение с 2022 г. с 0.16 процентни пункта.

Приложение № 6

Пазарен дял на „ППФ-Бъдеще“ към 29.12.2023г.	Пазарен дял на „ППФ-Бъдеще“ към 30.12.2022 г.
4.54 %	4.78 %

Източник: Комисия за финансов надзор

Забележка: Постигнатите резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати.

Среден размер на натрупаните средства на едно осигурено лице в „Професионален пенсионен фонд - Бъдеще“ към 29.12.2023 г. е 2 834.57 лв., като се отчита ръст с 194.54 лв. спрямо 30.12.2022 г. е 2 640.30 лв.

Приложение № 7

Среден размер* на натрупаните средства на едно осигурено лице в „ППФ-Бъдеще“ и среден размер за всички професионални пенсионни фондове**

Среден размер* на натрупаните средства на едно осигурено лице в ППФ**
(към края на съответния месец)

ППФ	Година, месец												
	2022	2,023											
	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
"ППФ - БЪДЕЩЕ"	2,640.03	2,726.55	2,589.23	2,586.46	2,628.94	2,597.64	2,517.26	2,562.08	2,580.94	2,647.61	2,677.37	2,698.52	2,834.57
Среден размер за всички ППФ	4,376.25	4,443.98	4,441.56	4,503.07	4,559.82	4,577.10	4,662.34	4,734.62	4,679.45	4,659.81	4,669.27	4,776.96	4,926.04

(лв.)

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

* Индивидуалният размер на натрупаните средства по партидите на осигурените лица варира в широки граници и зависи от множество фактори като: продължителността на осигурителния период; осигурителната вноска и осигурителния доход; редовното постъпване на вноските във фонда; удържаните такси; постигнатата доходност и др.

** При изчисляването на средния размер на натрупаните средства на едно осигурено лице не са включени лица по § 46, ал.1 от ПЗР на КСО, по чиито партии няма постъпили средства към края на съответния месец.

Източник: Комисия за финансов надзор

Забележка: Постигнатите резултати за управляваните от „ПОД – Бъдеще“ АД фондове нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати.

VI. Политика по управление на риска

През 2024 г. риск мениджмънта на дружеството ще продължи да поддържа непрекъснат мониторинг на пазарния риск чрез следене на динамиката на основните и пазарните лихвени проценти, и извършване на анализ и оценка за тяхното влияние върху дълговите инструменти, включени в портфейлите на фондовете, управлявани от „ПОД-Бъдеще“ АД. Продължи и мониторинга за стабилността на банковата система като цяло и на банките, в които Дружеството е депозирало средства на Фондовете, чрез анализ на новини, финансови отчети и информации (доклади) от надзорни органи, рейтингови агенции и др. Осъществява се и непрекъснат мониторинг на кредитните рейтинги на държави, банки и емитенти на облигации и незабавно информирание на инвестиционния консултант при установяване на негативна промяна в техните рейтинги.

„ППФ-Бъдеще“ е изложен на следните видове риск при операциите си с финансови активи:

1. Пазарен;
2. Лихвен;
3. Валутен;
4. Ценови;
5. Кредитен – контрагентен, сетълмент риск и инвестиционен кредитен риск;
6. Оперативен – риск от персонала, технически риск, риск от физическо вмешателство и риск от обкръжаващата среда;
7. Ликвиден;
8. Риск от концентрация.

През 2024 г. основните цели на фонда са да продължи изграждането на добри стандарти при инвестиционната политика, като се спазват принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация. Ръководството на дружеството продължава добрите практики за провеждане на регулярни заседания и извънредни заседания на Комитета по инвестиции и на Комитета по управление на риска за запознаване с пазарната ситуация и вземане на спешни решения и мерки, в случай че обстоятелствата ги налагат. Продължава постоянен мониторинг върху информационната обезпеченост на инвестиционната дейност в Дружеството (използваните източници на информация за състоянието и динамиката на финансовите пазари) и при необходимост предприемане на действия за нейното подобряване. Предвид очакванията за увеличаването на волатилността на капиталовите пазари е възможно и активно управление на портфейлите на фондовете с цел минимизиране на рисковете и запазване на доходността на активите. Продължава непрекъснатия мониторинг на новините за капиталовите пазари, действията на законодателните и регулаторните органи, на централните банки и др. институции, свързани с инвестиционната дейност на пенсионноосигурителните дружества в страната. През следващата година са възможни промяна на основни лихвени проценти, сливания и изкупувания на

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

компани и изтегляне или обезпечаване на допълнителната ликвидност от страна на централни банки, което несъмнено ще се отрази на капиталовите пазари. В тази връзка е наложително организирането на срещи с портфолио мениджърите на колективните инвестиционни схеми, в чиито дялове/акции са инвестирани активи на Фондовете, управлявани от Дружеството, с цел осигуряване на своевременно информация за състоянието на портфейлите на тези схеми в краткосрочен план. Както през 2023 г., така и през 2024 г. дружеството ще продължи с провеждането на срещи с изпълнителните и/или финансови директори на компаниите, в които фондовете на „ПОД-Бъдеще“ АД са инвестирали.

По-подробна информация относно видовете риск е отразена в годишния финансов отчет на пенсионния фонд.

VII. Действия на фонда в областта на научноизследователската и развойна дейност

През 2023 г. фондът не е предприемал действия в областта на научноизследователската и развойна дейност.

VIII. Клонове на „ПОД-Бъдеще“ АД

Пенсионноосигурителното дружество и неговите фондове нямат регистрирани клонове в страната или чужбина.

IX. Бъдещо развитие на „ПДФ – Бъдеще“

През 2024 година ще продължим изграждането на добрите стандарти при инвестиционната политика, като се спазват принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация. С оглед пандемията, на която сме подложени стриктно ще следим ликвидността на притежаваните от фонда финансови инструменти, динамиката на основните и пазарните лихвени проценти, извършване на анализ и оценка за тяхното влияние върху дълговите инструменти, включени в портфейлите на ФДПО. Ще инвестираме постъпващите средства предимно в ликвидни активи с цел посрещане на необичайни (извънредни) изходящи парични потоци.

През 2024 година фонда ще се опита продължи да предприема основни стратегически стъпки за увеличаване на конкурентоспособността и пазарните си позиции. Ще се работи за подобряване на финансовата култура и информираност на клиентите, осъзнавайки че така ще създадем конкурентно предимство и ще засилим клиентската привързаност към бранда „ПОД - Бъдеще“.

През 2024 година, ще продължим да повишаваме изискванията си към дейността на осигурителните посредници, с оглед постигане на по-добри резултати в привличането и задържането на осигурени лица. Ще стартираме организация по създаване на осведомителна кампания с осигурените лица и работодатели, в която ще бъдат застъпени подробни обяснения.

Риск мениджмънта ще продължи да поддържа непрекъснат мониторинг на пазарния риск чрез следене на динамиката на основните и пазарните лихвени проценти, и извършване на анализ и оценка за тяхното влияние върху дълговите инструменти, включени в портфейла на фонда. Ще бъде провеждан мониторинг, относно стабилността на банковата система като цяло и на банките, в които фонда възнамерява да открие депозити, чрез анализ на новини, финансови отчети и информации (доклади) от надзорни органи,

рейтингови агенции и др. във връзка с обезпечаване на текуща информация за кредитните рейтинги на държави, банки и емитенти на облигации и незабавно информиране на инвестиционния консултант при установяване на негативна промяна в тях.

Въпреки че Израел и Палестина не са производители петрол, регионът на Близкия Изток държи 30% от световното предлагане.

Според анализатори, ако конфликтът се разрасне и обхване големите производители като Иран и Саудитска Арабия, може да се стигне до недостиг на петрол в световен мащаб, скок в цените на горивата, като бензинът у нас може и да надхвърли 4 лева за литър. Сега анализатори коментират, че настоящите военни действия едва ли ще предизвикат икономическите трусове в такъв мащаб, но всичко зависи от това колко ще продължи войната и дали няма да бъдат въввлечени още държави.

На „Уолстрийт“ вече говорят за сезона на войните. Атаката срещу Израел изправя на нокти и борсите, и инвеститорите, но и обикновените хора. Според анализатори, за България, а и за Европа, важните въпроси са свързани с петрола, но не само с цената му.

Туристическият бранш у нас също може да пострада. Само миналата година страната ни е била посетена от почти 180 хиляди туристи от Израел.

Войната в Украйна също започна в момент, в който икономиката на България беше започнала да се съвзема от кризата, свързана с COVID пандемията. Почти във всички сектори се правеха опити за разширяване на производствата и нови инвестиции.

Събитията, започнали предходната промениха тези намерения. Досегашните прогнози за икономически растеж в Европа и в частност България няма да бъдат осъществени. Все по-често се прокарват твърденията, че икономическият растеж може да се окаже двойно по-нисък. За еврозоната пък все по-често се споменава рискът от стагфлация (икономически застой в комбинация с висока инфлация).

Да се правят конкретни прогнози обаче е твърде рано. Те зависят от изхода и продължителността на войната. Стотиците хиляди мигранти, напускащи Украйна, затворените граници и пренасочени товаропотоци, зависимостта на Европа (и в частност на България) от руския газ и петрол и наложените санкции ще имат негативни последици, които ще се усетят от почти всеки.

Пряко засегнати от войната ще са много български бизнеси, осъществяващи, търговски сделки, внос и износ с Русия и Украйна, както и компании, поддоставчици за ЕС. Туризмът също ще осети войната.

X. Допълнителна информация по чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон, както и във връзка с разкриването на конфликт на интереси

Фондът не притежава собствени акции.

Членовете на Съвета на директорите нямат право да придобиват акции и облигации на фонда.

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

Членовете на Съвета на директорите нямат участия в други дружества като неограничено отговорни съдружници, не притежават повече от 25 % от капитала на друго търговско дружество и нямат участия в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети.

През годината членовете на Съвета на директорите не са сключвали договори по чл. 240б от ТЗ.

Членовете на Съвета на директорите получават възнаграждението си от „ПОД Бъдеще“ АД.

Членовете на Съвета на директорите, както и свързаните с тях лица нямат сключени договори с фонда, извън стандартните договори за пенсионно осигуряване.

XI. Събития след датата, към която е изготвен финансовия отчет

След датата, към която е изготвен финансовия отчет на ППФ-Бъдеще не са настъпили съществени събития с коригиращ и/или не коригиращ характер, които следва да се отчетат или оповестят в него.

Андрей Шотов
Изпълнителен директор „ПОД-Бъдеще“ АД

Венелин Милев
Изпълнителен директор „ПОД-Бъдеще“ АД

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До Акционерите
на ПЕНСИОННО ОСИГУРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО „БЪДЕЩЕ“ АД
гр. София

Доклад относно одита на финансовия отчет Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на **ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД - БЪДЕЩЕ** (Фонда), съдържащ отчет за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. и отчет за всеобхватния доход, отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи съществена информация за счетоводната политика и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2023 г. и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от пенсионното дружество и Фонда в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>„Ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (ССПЗ)“ Виж пояснителни бележки 2.9 и 3.7. към годишния финансов отчет</p> <p>Към 31 декември 2023 г. Фонда отчита ценни книжа, отчитани по ССПЗ в Отчета за финансовото състояние в общ размер на 34 381 хил. лева, което представлява 84% от неговите общи активи (34 992 хил. лева и 88 % от общите активи към 31 декември 2022 г.)</p> <p>Тези финансови активи се разглеждат като</p>	<p>По време на нашия одит одиторските ни процедури включиха, без да са ограничени до:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Преглед, проверка на документи и оценяване на адекватността на политиките, процедурите и свързаните с тях вътрешни контроли по процеса на определяне на справедливата стойност;

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>ключов фактор за определяне на резултатите от дейността на Фонда и за размера на нетните му активи.</p> <p>Определянето на справедливата стойност на финансовите активи се базира в по-голямата си част на пазарни данни, които са получени от различни публични източници или чрез прилагане на други оценъчни методи и техники. Повечето входящи данни за оценка се получават от борсови котировки на ликвиден пазар. Когато обаче такива данни не са разполагаеми, Фонда използва различни предположения и приблизителни оценки за нуждите на оценъчни методи, които съдържат определена степен на несигурност и субективизъм.</p> <p>Оценяването на финансовите активи се извършва в съответствие с изискванията на пенсионното законодателство, вътрешните правила за дейността на пенсионноосигурителното дружество и Фонда и изискванията на МСФО 13 <i>Оценяване по справедлива стойност</i>.</p> <p>Поради тези обстоятелства, ние считаме, че определянето на справедливата стойност на ценните книжа, отчитани по ССПЗ е ключов одиторски въпрос.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Анализи и други аналитични процедури във връзка със структурата и състава на портфейла от финансови активи, отчитани по ССПЗ, за да се оценят рисковете от съществени неправилни отчитания; - Оценка и проверка за адекватност и последователност на прилаганата от Фонда счетоводна политика във връзка с отчитането, класификацията и оценяването на финансовите активи, отчитани по ССПЗ с оглед на приложимите МСФО; - Получаване на потвърдително писмо от банката - попечител и равнение на потвърдените номиналната стойност и количества по видове финансови активи с отчитането им в счетоводните регистри на Фонда към 31 декември 2023 г.; - Съпоставяне на оценката на всички финансови активи, отчитани по ССПЗ и включени в портфейла на Фонда по борсови котировки, валидни към 31 декември 2023 г. с публично достъпни пазарни източници и бюлетини; - Преглед и оценка на адекватността, пълнотата и уместността на оповестяванията във финансовия отчет, в т.ч. и на оповестяванията във връзка с финансовите активи, отчитани по ССПЗ, включително относно йерархията на справедливите стойности.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството на пенсионното дружество носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в приложимите в България, Глава седма от Закона за счетоводството.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството на пенсионното дружество носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството на пенсионното дружество носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление (Одитния комитет на пенсионното дружество), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовия отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те,

самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Захаринова Нексия ЕООД и АТА Консулт ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД - БЪДЕЩЕ (Фонда) от общото събрание на акционерите на ПОД БЪДЕЩЕ АД, проведено на 04.12.2023 г., за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Фонда представлява седми пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Захаринова Нексия ЕООД и четвърти пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от АТА Консулт ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на пенсионното дружество, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо пенсионното дружество и Фонда.

София, 28 март 2024 г.

„Захаринова Нексия“ ЕООД
Одиторско дружество с рег. номер 138

Димитрина Захаринова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за
одита с рег. номер 415

Стойчо Милев
Регистриран одитор, отговорен за
одита с рег. номер 860
гр. София 1309, бул. "К. Величков" № 157-
159, ет.1, офис 3

„АТА Консулт“ ООД
Одиторско дружество с рег. номер 014

Радосвета Веселинова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за
одита с рег. номер 317

гр. София 1404, жк. "Бокар", бул.
"България" № 81в, ет. 2, офис 5

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

	Бележки	<u>2023</u>	<u>2022</u>
		(хил.лв.)	(хил.лв.)
Приходи от инвестиции			
Операции с ценни книжа	3.1	16 190	15 651
Приходи от лихви	3.2	638	627
Приходи от дивиденди	3.2	13	30
Приходи от валутни операции	3.3	-	106
Инвестиционни имоти	3.6	<u>120</u>	<u>127</u>
		<u>16 961</u>	<u>16 541</u>
Разходи от инвестиции			
Операции с ценни книжа	3.4	(14 988)	(17 143)
Разходи от валутни операции	3.5	(1)	(83)
Инвестиционни имоти	3.6	<u>(56)</u>	<u>(14)</u>
		<u>(15 045)</u>	<u>(17 240)</u>
Резултат преди покриване разлика от минимална доходност от ПОД		1 916	(699)
Общ всеобхватен доход за годината		<u>1 916</u>	<u>(699)</u>

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на „ПОД-Бъдеще“ АД на 27.03.2024 г.

Съставител:
Бождар Божилов

Изпълнителен Директор:
Венелин Милев

Изпълнителен Директор:
Андрей Шотов

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 28 март 2024 г.

Димитрина Захаринова
Регистриран одитор, отговорен за одита
одита с рег.номер 0415

Радосвета Веселинова
Регистриран одитор, отговорен за
с рег.номер 0317
„АТА Консулт“ ООД

Стойчо Милев
Регистриран одитор, отговорен за одита
с рег.номер 0860
“ЗАХАРИНОВА НЕКСИА” ЕООД

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

	Бележки	<u>2023</u>	<u>2022</u>
		(хил.лв.)	(хил.лв.)
АКТИВИ			
Ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	3.7	34 381	34 992
Парични средства	3.8	2 816	900
Инвестиционни имоти	3.9	1 846	1 843
Краткосрочни вземания	3.10	<u>1 966</u>	<u>1 954</u>
ОБЩО АКТИВИ		<u>41 009</u>	<u>39 689</u>
ПАСИВИ			
Дългосрочни задължения към осигурени лица		40 688	39 487
Резерв за гарантиране на минималната доходност		195	-
Краткосрочни задължения към ПОД	3.11	44	41
Други краткосрочни задължения	3.11	<u>82</u>	<u>161</u>
ОБЩО ПАСИВИ		<u>41 009</u>	<u>39 689</u>

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на „ПОД-Бъдеще“ АД на 27.03.2024 г.

Съставител:
Бождар Божилов

Изпълнителен Директор:
Венелин Милев

Изпълнителен Директор:
Андрей Шотов

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 28 март 2024 г.

Димитрина Захарина
Регистриран одитор, отговорен за одита
одита с рег.номер 0415

Радосвета Веселинова
Регистриран одитор, отговорен за
с рег.номер 0317
„АТА Консулт“ ООД

Стойчо Милев
Регистриран одитор, отговорен за одита
с рег.номер 0860
“ЗАХАРИНОВА НЕКСИА” ЕООД

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

**ОТЧЕТ ЗА НЕТНИТЕ АКТИВИ
НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА**

	Бележки	<u>2023</u>	<u>2022</u>
		(хил.лв.)	(хил.лв.)
Стойност на нетните активи към началото на годината		39 487	37 548
Увеличение на стойността на нетните активи			
Постъпления за осигурени лица		6 103	5 641
Прехвърлени средства от други пенсионни фондове		3 193	5 868
Доход от управление на активите		1 916	-
		<u>11 212</u>	<u>11 509</u>
Намаление на стойността на нетните активи			
Средства за изплащане на осигурени лица и наследници		(232)	(227)
Прехвърлени средства към други пенсионни фондове		(8 453)	(7 450)
Прехвърлени средства към държавния бюджет и НОИ		(614)	(698)
Загуба от управление на активи		-	(699)
Начислени такси и удържки за ПОД Бъдеще АД	3.12	(517)	(496)
		<u>(9 816)</u>	<u>(9 570)</u>
Индивидуални партии		40 688	39 487
Партида на резерв за гарантиране на минимална доходност		195	-
Стойност на нетните активи към края на годината по индивидуалните партии на осигурените лица		40 883	39 487

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на „ПОД-Бъдеще“ АД на 27.03.2024 г.

Съставител:
Бождар Божилов

Изпълнителен Директор:
Венелин Милев

Изпълнителен Директор:
Андрей Шотов

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 28 март 2024 г.

Димитрина Захарина
Регистриран одитор, отговорен за одита
одита с рег.номер 0415

Радосвета Веселинова
Регистриран одитор, отговорен за
с рег.номер 0317
„АТА Консулт“ ООД

Стойчо Милев
Регистриран одитор, отговорен за одита
с рег.номер 0860
“ЗАХАРИНОВА НЕКСИА” ЕООД

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Паричен поток от пенсионноосигурителна дейност		
Постъпления, свързани с осигурени лица (от НАП)	6 103	5 641
Плащания, свързани с осигурени лица	(232)	(227)
Постъпления от други пенсионни фондове	1 877	5 868
Плащания към други пенсионни фондове	(7 137)	(7 450)
Плащания към НОИ	(695)	(717)
Плащания към пенсионноосигурително дружество	(514)	(494)
Постъпления от дивиденди	13	6
Постъпления от лихви	552	537
Плащания на лихви	(25)	(36)
Постъпления от сделки с инвестиции	10 286	7 855
Плащания от сделки с инвестиции	(8 391)	(11 108)
Плащания по сделки с чуждестранна валута	(1)	(1)
Постъпления, свързани с инвестиционни имоти	117	56
Плащания свързани с инвестиционни имоти	(22)	(13)
Други постъпления	-	1
Други плащания	<u>(15)</u>	<u>(14)</u>
Нетен паричен поток от оперативна дейност	<u>1 916</u>	<u>(96)</u>
Парични средства в началото на годината	<u>900</u>	<u>996</u>
Парични средства в края на годината	<u>2 816</u>	<u>900</u>

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на „ПОД-Бъдеще“ АД на 27.03.2024 г.

Съставител:
Божидар Божилов

Изпълнителен Директор:
Венелин Милев

Изпълнителен Директор:
Андрей Шотов

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 28 март 2024 г.

Димитрина Захарина
Регистриран одитор, отговорен за одита
одита с рег.номер 0415

Радосвета Веселинова
Регистриран одитор, отговорен за
с рег.номер 0317
„АТА Консулт“ ООД

Стойчо Милев
Регистриран одитор, отговорен за одита
с рег.номер 0860
“ЗАХАРИНОВА НЕКСИА” ЕООД

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

“ДЗИ-Професионален пенсионен фонд” е регистриран с Решение № 1 на СГС от 03.12.2003 г. по ф.д. 12563/2003 г. С Решение № 2 на СГС от 05.06.2007 г. е вписана промяна в наименованието на фонда от “ДЗИ-Професионален пенсионен фонд” на “Професионален пенсионен фонд-Бъдеще” (наричан по-долу за краткост фонда или “ППФ-Бъдеще”). Седалището и адресът на управление на фонда са както следва: гр. София, ул. „Христо Белчев” №3, I-ви надпартерен етаж. Адрес за кореспонденция с фонда: гр. София, ул. Христофор Колумб 43, ет. 7.

Съгласно Решение на Комисията за финансов надзор (наричана по-долу за краткост КФН или комисията) от 27.11.2003 г. фондът се управлява и представлява от “ДЗИ–Пенсионно осигуряване” АД регистрирано с Решение № 1 на СГС от 08.08.2003 г. по ф. д. 8910/2003 г. С Решение № 4 на СГС от 25.04.2007 г. е вписана промяна в наименованието на дружеството от “ДЗИ–Пенсионно осигуряване” АД на “Пенсионно осигурително дружество-Бъдеще” АД (наричан по-долу за краткост дружеството или “ПОД-Бъдеще”). Седалището и адресът на управление е гр. София, ул. „Христо Белчев” №3, I-ви надпартерен етаж. Адрес за кореспонденция с фонда: гр. София, ул. Христофор Колумб 43, ет. 7. Предмет на дейност е допълнително пенсионно осигуряване. За извършването на своята дейност дружеството притежава лицензия № 283-ПОД/30.07.2003г., издадена от КФН.

КФН упражнява превантивен и последващ контрол върху дейността на пенсионно осигурителните дружества и управляваните от тях фондове.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО) в професионален фонд обхваща лицата работещи при условията на първа и втора категория труд независимо от възрастта. Това е дейност по набиране на задължителни пенсионно осигурителни вноски управление на средствата и изплащане на срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране. Осъществява се чрез пенсионни схеми на капиталово покривен принцип на базата на дефинирани вноски чиито размер се определя ежегодно със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване. Вноските са изцяло за сметка на осигурителите. Размерът на вноските е определен в чл. 157 от КСО.

Кодексът за социално осигуряване (КСО) определя реда за първоначален избор и последваща промяна на участие в професионален пенсионен фонд както и условията за изплащане на средства.

Първите членове на “ППФ-Бъдеще” са от 2004 г. Данни за броя на осигурените лица във фонда и управляваните от дружеството активи към 31.12.2023 г. са посочени в таблицата по-долу:

	Активи	Осиг.лица
	(хил. лв.)	(бр.)
31.12.2022	39 689	15 383
31.12.2023	41 009	14 849
изменение	1 320	(534)

Съгласно действащата нормативна уредба за всяко лице се открива индивидуална партида, която се води в лева и дялове. Датата 1 юли 2004 г. е приета като начална дата за въвеждането на дяловете (1 лев е равен на 1 дял) и на ежедневната оценка на активите на фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден като стойността на нетните активи на фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на фонда към същия ден.

Стойността на 1 дял за 29.12.2023 г. е 1.55441 лв.

Основната цел на „Пенсионноосигурително дружество - БЪДЕЩЕ” АД („ПОД – БЪДЕЩЕ” АД), която е записана и в инвестиционната политика на управлявания „Професионален пенсионен фонд – Бъдеще” (Фонда), е осигуряване на оптимално

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

съотношение риск/възвращаемост на инвестициите в неговия портфейл, като се отчита минимално изискуемата доходност, чрез диверсификация и спазване на ограниченията, предвидени в закона, вътрешните правила и процедури, действащи в дружеството. При определяне на инвестиционните цели на Фонда се имат предвид освен това и неговия средно- и дългосрочен хоризонт, както и текущото ниво на ликвидните му потребности, свързани главно с:

- дългосрочния характер на акумулираните средства;
- малкия брой на настоящите пенсионери и на лицата, получаващи средства от лични вноски преди придобиване на право на пенсия, което обуславя големи входящи парични потоци в сравнение с изходящите такива;
- нарастване на броя на осигурените лица вследствие на активната маркетингова стратегия на „ПОД – БЪДЕЩЕ” АД.

В съответствие с целите на Фонда и отчитайки интересите на осигурените лица, се възприема дългосрочен подход при инвестиране на техните активи. Във връзка с това решенията за инвестиране на активите на Фонда се вземат на базата на очаквани дългосрочни пазарни трендове.

За да може да се снижи специфичният риск на всяка позиция, инвестиционният портфейл на Фонда се диверсифицира по емитенти, финансови инструменти, продължителност и валута. При инвестиране на средствата на Фонда „ПОД – БЪДЕЩЕ” АД следва активна инвестиционна стратегия, базирана на пълноценно използване на инструментите, търгувани главно на българския финансов пазар. В конкретен план неговите активи могат да се инвестират в държавни ценни книжа, общински облигации, корпоративни облигации, ипотечни облигации и други активи с фиксиран или плаващ доход, акции, дялове и други финансови инструменти при умерено ниво на риск. Инвестиционните цели на Фонда се постигат чрез комбиниране на сигурността на инвестициите в ценни книжа с фиксиран доход с по-високата очаквана доходност от инвестициите в акции на публични дружества. Изборът на конкретните емисии ценни книжа се осъществява в зависимост от класа активи съгласно различни критерии.

От друга страна, нормативните изисквания за спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация налагат подходът при управление на активите на Фонда да бъде във висока степен консервативен и да определя относително нисък рисков профил на неговия портфейл от инвестиции. Нормативната уредба поставя качествени и количествени изисквания към структурата на портфейла на Фонда в следните основни направления:

- регламентиране на класовете от финансови инструменти;
- налагане на ограничения за размера на средствата, които могат да бъдат вложени в различни инструменти;
- лимитиране на експозициите към емитенти и контрагенти.

В условията на волатилни фондови пазари „ПОД-Бъдеще” АД се стремеше да следва основната цел, която е записана в инвестиционната политика на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване, а именно: осигуряване на оптимално съотношение риск/възвращаемост на инвестициите в портфейлите на фондовете, като се отчита минимално изискуемата доходност, чрез диверсификация и спазване на ограниченията, предвидени в закона, вътрешните правила и процедури, действащи в дружеството.

Към 31 декември 2023 г. Фонда не притежава активи, които да не отговорят на нормативните изисквания към неговата инвестиционна дейност.

2. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

Счетоводната политика, прилагана последователно по отношение на съществените обекти относно формиране на резултатите от дейността и финансовото състояние на фонда, е посочена по-долу.

Данните във финансовия отчет са оповестени в хиляди лева.

2.1. Основи за изготвяне на финансовия отчет

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Съвета за международни счетоводни стандарти (СМСС). Те се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКРБ), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2023 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно §1, т.8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

2.1.1. Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2023 г.

Дружеството прилага следните изменения на съществуващите стандарти, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и приети от ЕС, които са в сила за текущия период.

Изменения в МСС 1 „Представяне на финансовите отчети“ и МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводните политики в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Дружеството оповестява съществената информация свързана със счетоводната политика, вместо основните счетоводни политики. Измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика е съществена, ако потребителите на финансовите отчети на предприятието се нуждаят от нея, за да разберат друга съществена информация във финансовите отчети и ако предприятието разкрива несъществена информация за счетоводната политика, тази информация не трябва да преобладава над съществената информация за счетоводната политика. За да подкрепи това изменение, СМСС измени също практическо изявление № 2 Изготвяне на преценки за същественост по МСФО, за да предостави насоки как да се прилага концепцията за същественост към оповестяванията на счетоводната политика.

Изменения в МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Измененията въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения към МСС 8, които помагат на дружествата да разграничават промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводните политики. Разграничението е важно, тъй като промените в счетоводните оценки се прилагат перспективно към бъдещи транзакции и други бъдещи събития, докато промените в счетоводната политика обикновено се прилагат ретроспективно към минали транзакции и други минали събития, както и към текущия период.

Измененията ще помогнат на дружествата да подобрят качеството на оповестяванията на счетоводната политика, така че информацията да бъде полезна за инвеститорите и другите основни потребители на финансовите отчети.

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

Изменения в МСС 12 „Данъци върху дохода“: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Предприятието трябва да прилага измененията в стандарта за транзакциите, които възникват на или след началото на най-скорошния представен сравнителен период. Също така Дружеството следва да признава в началото на най-скорошния представен сравнителен период отсрочени данъци за всички временни разлики, свързани с лизингови договори и задължения за извеждане от експлоатация и да признава кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е приложимо) на съответната дата.

Изменения в МСС 12 „Данъци върху дохода“: Международна данъчна реформа - Втори стълб Моделни правила, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Измененията в МСС 12 са:

- Изключение от изискванията на МСС 12 предприятието да не признава и да не оповестява информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, свързани с данъците върху дохода по втори стълб на ОИСП. Предприятието трябва да оповести, че е приложило изключението.
- Изискване за оповестяване, според което предприятието трябва да оповестява отделно своите текущи данъчни разходи (приходи), свързани с данъците върху дохода по втори стълб.
- Изискване за оповестяване, което гласи, че в периодите, в които законодателството по втори стълб е прието или по същество е прието, но все още не е влязло в сила, предприятието оповестява известна или разумно оценена информация, която помага на потребителите на финансовите отчети да разберат излагането на предприятието на данъци върху дохода по втори стълб, произтичащи от това законодателство.
- Изискването предприятието да прилага изключението и изискването да оповести, че е приложило изключението незабавно след издаването на измененията и ретроспективно в съответствие с МСС 8.

МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС

МСФО 17 замества МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква прилагането на модел за текущо оценяване, съгласно който преценките се преразглеждат през всеки отчетен период. Договорите са оценяват, като се използват:

дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности;
изрична корекция за риск, и

надбавка за договорени услуги, представляваща нереализираната печалба по договора, която се признава като приход през периода на покритие.

Стандартът позволява избор при признаването на промени в нормата на дисконтиране или в печалбата или загубата, или в другия всеобхватен доход. Новите правила ще се отразят на финансовите отчети и на основните показатели на всички дружества, които издават застрахователни договори.

Този стандарт не е приложим за дейността на Фонда.

Изменения в МСФО 17 „Застрахователни договори“: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 — Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Измененията касаят оповестяването на сравнителната информация относно финансовите активи, представена при първоначалното прилагане на МСФО 17. Измененията имат за цел да помогнат на дружествата да избегнат временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори и следователно да подобрят полезността на сравнителната информация за потребителите на финансовите отчети.

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

МСФО 17 Застрахователни договори и МСФО 9 Финансови инструменти имат различни изисквания за преход. За някои застрахователи тези разлики могат да доведат до временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори в сравнителната информация, която те представят във финансовите си отчети, когато прилагат МСФО 17 и МСФО 9 за първи път.

Измененията ще помогнат на застрахователите да избегнат тези временни счетоводни несъответствия и следователно ще подобрят полезността на сравнителната информация за инвеститорите чрез възможността да представят сравнителна информация за финансовите активи.

Това изменение не е приложимо за дейността на Фонда.

2.1.2 Стандарти, изменения и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобряване за издаване на този годишен финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2023 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. Промените са свързани със следните стандарти:

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., приети от ЕС
- Изменение в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Нетекущи задължения по ковенанти, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024, все още не е прието от ЕС.
- Изменения в МСС 7 „Отчет за паричните потоци“ и МСФО 7 „Финансови инструменти: Оповестявания“: Финансови споразумения с доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС
- Изменения на МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., не е приет от ЕС
- Изменения на МСФО 16 „Лизинг“: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., приети от ЕС
- Изменения в МСС 21 „Ефекти от промените в обменните курсове“, в сила от 1 януари 2025 г., не е приет от ЕС
- Изменения на МСФО 10 и МСС 28 - Продажба или апорт на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие

2.2. Приложение на принципа за действащо предприятие

Финансовият отчет за периода, приключващ на 31 декември 2023 г., е изготвен на принципа на действащо предприятие, който предполага, че Фонда ще продължи дейността си в обозримо бъдеще. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Фонда, ръководството очаква, че Фонда ще има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

2.3. База за измерване. Сравнителна информация. Функционална валута и валута на представяне.

Настоящият финансов отчет е изготвен в на база на историческата цена, с изключение на финансовите активи, отчитани по ССПЗ, финансовите пасиви и притежаваните инвестиционни имоти, които са оценени по справедлива стойност.

Фондът представя обичайно сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

За фонда функционална валута е българският лев. Финансовият отчет е представен в хиляди лева, включително сравнителната информация за 2022 г., освен ако не е посочено друго.

2.4. Информация за справедливата стойност

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване на основен (или най-изгоден) пазар при текущи пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е продажна цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна или определена чрез друг метод за остойносттаване.

Определяне на справедлива стойност, методи на остойносттаване

Някои от активите и пасивите на Фонда се оценяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. За тези активи и пасиви, както и за активите и пасивите, за които се изисква оповестяване на оценената справедлива стойност Фондът оповестява нивото в йерархията на справедливите стойности, към което оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3.

Йерархия на справедлива стойност

Входящите данни, използвани при оценката на справедливата стойност се класифицират в три нива, според това доколко са наблюдаеми:

- Ниво 1: Обявени цени на активните пазари за идентични активи или пасиви, до които предприятието може да има достъп към датата на оценяване.
- Ниво 2: Входящи данни, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които пряко или косвено са достъпни за наблюдаване.
- Ниво 3: Входящи данни за актив или пасив, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни.

Фондът приоритетно използва обявени цени на активен пазар за определяне на справедливата стойност на даден актив. Активен пазар е този, на който сделките за даден актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че се осигурява непрекъсната ценова информация. При малка или никаква активност на пазара или при невъзможност да се използват наблюдаеми данни се използват други способности за оценка, които да се базират колкото е възможно на наблюдаеми данни.

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

В процеса на определяне на справедливата стойност на активите и пасивите, Фондът използва пазарна информация, доколкото такава е налична. Където информация от ниво 1 в йерархията на справедливите стойности не е налична, Фондът прилага методи за остойностяване използващи максимално наблюдаеми данни и свежда до минимум използването на ненаблюдаемите такива. Методите за остойностяване, използвани за оценяване на справедливата стойност, се прилагат последователно.

2.5. Значими счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения на ръководството при прилагане на счетоводната политика

При изготвянето на този финансов отчет, ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите, както и на оповестяването на условни пасиви към датата на финансовия отчет.

Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки, независимо че същите са базирани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди

Приблизителните оценки и основните допускания се преразглеждат текущо.

Преразглеждането на приблизителните оценки се признава проспективно.

Значимите преценки и предположения на ръководството при прилагането на счетоводната политика на Фонда, които оказват най-съществено влияние върху финансовия отчет, са описани по-долу:

1. Оценяване на очаквани кредитни загуби за паричните средства и вземанията
2. Определяне на справедливата стойност на финансовите активи, оценявани по ССПЗ както и на инвестиционните имоти

2.6. Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се оценяват в български лева по централния курс на Българска народна банка (БНБ) към датата на сделката. Изключения правят сделките за покупко-продажба на валута, които се завеждат по действителния курс на покупко-продажбата.

Активите и пасивите на фонда, деноминирани в чуждестранна валута, се преоценяват по централния курс на БНБ ежедневно.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, различни от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за доходите в момента на възникването им.

Обменните курсове на чуждестранните валути
към 31.12.2023 са:

EUR	1.95583
USD	1.76998

2.7. Приходи от финансови активи

Основните приходи на Фонда са от инвестиции, включващи преоценка на ценни книжа, реализирани печалби или загуби от сделки с ценни книжа, лихви от банкови депозити и лихвоносни ценни книжа, получени дивиденди. Приходите от дивиденди се признават в отчета за всеобхватния доход в момента на възникване на правото за получаване на дивидента. Приходите от лихви се признават на принципа на текущо начисляване. Нетният резултат от разликите от промените в оценката на финансовите активи оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата

се отчита като текущ приход или разход от преоценки. Разликата между преоценената стойност и продажната цена на финансовите активи оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата при сделки с тях се признават като текущи приходи или разходи от операции с инвестиции.

2.8. Разходи

Разходите на пенсионния фонд са формирани основно от преоценка на инвестициите, респ. на финансовите активи и същите се отчитат текущо в периода на тяхното възникване.

Разходи се признават в отчета за всеобхватния доход за периода, за който се отнасят.

2.9. Финансови инструменти

Финансови активи

Класификация, признаване и оценяване

Съгласно разпоредбите на Наредба 9 на КФН, фондът класифицира инвестициите си във финансови активи като такива, които се отчитат по справедлива стойност в печалбата и загубата. В случаите, когато финансов актив падежира, то тогава той се отчита като вземане и съответно се отчита като финансов актив по амортизируема стойност. Съгласно нормативната уредба Фондът не класифицира финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Финансови активи, отчитани по ССПЗ

Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търговия и финансови активи, определени при първоначалното им признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или финансови активи, които задължително се изисква да бъдат оценявани по справедлива стойност. Финансовите активи се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел продажба или повторно придобиване в кратък срок. Финансови активи с парични потоци, които не представляват единствено плащания по главницата и лихвата, се класифицират и оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, независимо от бизнес модела. Към 31 декември 2023 финансовите активи, отчитани по ССПЗ включват български държавни ценни книжа, корпоративни облигации, акции и дялове на КИС, както и акции на АДСИЦ. Към 31 декември 2022 финансовите активи, отчитани по ССПЗ се състоят от български и чуждестранни държавни ценни книжа, корпоративни облигации, акции, права и дялове на КИС, както и акции на АДСИЦ. Към 31 декември 2023 и 2022 Фонда няма сделки с деривативни финансови инструменти.

Покупки и продажба на финансови активи, отчитани по ССПЗ се признават на датата на уреждане на сделката. От тази дата Фонда отчита всички приходи и разходи, свързани с промяната на тяхната справедлива стойност в отчета за всеобхватния доход.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване се отчитат по тяхната справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване без разходите по осъществяване на сделката. Разходите, които са пряко свързани със сделката по тяхното придобиване се признават директно в отчета за всеобхватния доход, при възникването им.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата се оценяват последващо по тяхната справедлива стойност. Това се извършава по съответния ред и начин, определен в Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

изискванията към воденето на индивидуалните партии (Наредба №9 на КФН), както и при спазване на Закона за счетоводството и на МСФО, приети от ЕС.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им на активен пазар, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. Пазарът се счита за активен, ако сделките за този финансов актив се извършват с достатъчно честота и обем, така че да осигуряват непрекъсната ценова информация.

В случай, че такива котировки не съществуват за всички притежавани финансови активи, справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка, в съответствие с приетите правила за оценка на активите на Фонда. Оценка на активите при липса на активен пазар за съответния финансов актив представляват ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, като разчита възможно най-малко на специфични за Фонда оценки, както и включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цената. Входящите данни при оценъчните техники представят пазарните очаквания и измервания за факторите за риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент.

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

Финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се търгуват на активен пазар. Това обичайно са кредити и вземания. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност финансовият актив трябва да поражда парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата" по неиздължената сума на главницата, т.е. плащанията трябва да са фиксирани или определяеми.

Първоначално Фонда ги признава по тяхната справедлива стойност, за която се приема цената на придобиване, към която се прибавят или съответно приспадат разходите, пряко свързани със сделката по тяхното придобиване/възникване.

След първоначалното им признаване, кредитите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, с използването на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП) и са предмет на обезценка. Амортизираната стойност се намалява със загубите от обезценката. Методът на ефективната лихва представлява метод за определяне на амортизираната стойност на финансов инструмент и за разпределяне на прихода/разхода от него за определен период от време. Ефективният лихвен процент е лихвата, която точно дисконтира очакваните бъдещи парични постъпления или плащания (включително всички получени такси и други надбавки или отбивки) за очаквания живот на финансовия инструмент или, когато е подходящо за по-кратък период, до балансовата му стойност. Амортизацията по ефективния лихвен процент се включва във финансовите приходи в отчета за всеобхватния доход. Загубите от обезценка се признават в отчета за всеобхватния доход като финансови разходи.

Към края на 2023 г. в тази категория Фондът отчита вземанията, свързани с инвестиции и инвестиционни имоти другите текущи вземания, както и парите и паричните еквиваленти.

Обезценка на финансови активи. Очаквани кредитни загуби (ОКЗ)

МСФО 9 изисква от Фонда да признава провизия за очакваните кредитни загуби за всички финансови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Очакваните кредитни загуби се базират на разликата между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

Фонда очаква да получи, дисконтирани с доближение до първоначалния ефективен лихвен процент.

Очакваните кредитни загуби се признават на два етапа. За кредитни експозиции, за които не е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, очакваните кредитни загуби се провизират за кредитни загуби, които възникват в резултат на събития по неизпълнение, които са възможни през следващите 12 месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, провизия за загуба се изисква по отношение на кредитните загуби, очаквани през оставащия срок на експозицията, независимо от момента на възникване на неизпълнението.

Фондът приема че кредитния риск се е повишил значително, когато договорните плащания, свързани с актива са просрочени с повече от 90 дни, освен ако Фонда не разполага с разумна и подкрепяща информация, която да показва друго.

По отношение на вземанията, свързани с инвестиции и инвестиционни имоти, както и другите текущи вземания Фонда прилага опростен подход за изчисление на очакваните кредитни загуби. Това означава, че не проследява промените в кредитния риск, а вместо това признава провизия за загуба въз основа на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата.

По отношение на паричните средства Фонда прилага общия подход, базиран на присъдени кредитни рейтинги на обслужващите го банки от международни кредитни агенции или БАКР.

Фондът приема, че е налице неизпълнение на условията за даден финансов актив, когато забавянето на договорените парични потоци е над 90 дни. Загуби от обезценка на финансови активи измерени по амортизирана стойност се приспадат от брутната балансова стойност на активите.

През 2023 г. Фондът е признал обезценка на вземанията. Обезценка на паричните средства не е призната поради незначителния ѝ размер.

Отписване

Финансов актив се отписва когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли; или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Фонда е поел задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което или (а) Фонда е прехвърлил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или (б) Фонда нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазил контрола върху него.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, прехвърлено или прекратено, или изтече.

Финансовите пасиви на Фонда включват основно краткосрочни задължения към пенсионноосигурителното дружество, задължения за превеждане на средства към НОИ и други краткосрочни задължения, свързани с инвестиции, както и дългосрочни задължения към осигурените лица.

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

При ежедневната оценка на активите и пасивите на фонда, “Пенсионно осигурително дружество-Бъдеще” АД използва методи, заложи в “Наредба № 9 за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионно осигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията за воденото на индивидуалните партии”, както и в “Правилата за оценка на активите и пасивите на “Пенсионно осигурително дружество-Бъдеще” АД и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване” (наричани по-долу за краткост Правилата).

2.10. Парични средства

За целите на финансовите отчети, Фондът отчита като парични средства налични суми в брой, както и сумите по разплащателни сметки в банки или по депозити с оригинален срок до три месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са леснообръщаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им. Като парични средства се представят и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за Фонда съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита.

Паричните средства в лева са оценени по номинална стойност, която съответства на справедливата им стойност към датата на отчета.

За нуждите на отчета всички парични позиции, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват в български лева по заключителния курс на БНБ.

За целите на отчета за паричния поток паричните средства включват парични средства в брой и по разплащателни сметки.

2.11. Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот е имот (земя, сграда, части от сграда или сграда в процес на изграждане), държан с цел отдаване под наем при условия на оперативен лизинг или за увеличаване на стойността на имота, или и за двете.

Инвестиционните имоти се признават като актив само, когато е вероятно бъдещите икономически ползи, свързани с имота, да бъдат получени от Фонда и когато цената на придобиване може да бъде надеждно определена. Признаването се извършва обичайно от момента, в който всички ползи и рискове, свързани с актива са прехвърлени към Фонда.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, включително разходи пряко свързани с придобиването на имота (хonorари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и др.). Текущите разходи, свързани с обслужването на актива не се включват в отчетната стойност, а се отчитат като преки разходи за инвестиционни имоти в отчета за всеобхватния доход.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти, се отчитат като се използва моделът на справедливата стойност. Справедливата стойност се определя от независими лицензирани оценители с квалификация и опит, подходящи за спецификата на оценяваните имоти, съгласно Закона за независимите оценители. Последващата оценка на инвестиционен имот по справедлива стойност се извършва от Фонда съгласно оценката на пазарната стойност на имота към последния работен ден на отчетния период. Инвестиционните имоти се преоценят на тримесечна база, съгласно нормативната уредба на дейността на пенсионните фондове, и се включват в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица по пазарните им стойности. Промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се представят в отчета за всеобхватния доход.

Фондът отписва инвестиционните си имоти при продажба или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не очакват никакви икономически приходи от тяхната продажба. Печалбите или загубите възникващи от изваждането им от употреба или продажбата им, се признават в отчета за всеобхватния доход и се

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

определят като разликата между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива. Приходите от наеми от инвестиционни имоти се признават в отчета за всеобхватния доход в периода, за който се отнасят, независимо от начина на плащане.

2.12. Такси и удържки в полза на пенсионноосигурителното дружество

За управлението на активите на ППФ „Бъдеще“, пенсионноосигурителното дружество отчислява следните такси и удържки регламентирани в КСО и определени в Правилника за организацията и дейността на ППФ „Бъдеще“:

- такса администриране и управление в размер на 3.75% от всяка осигурителна вноска;
- инвестиционна такса в размер на 0.75 % годишно върху стойността на нетните активи на фонда, в зависимост от периода, през който са били управлявани от дружеството;
- такса в размер на 10 лв. при прехвърляне на средства по индивидуалната партида в пенсионна схема съгласно чл. 343 а, ал. 1, т. 2 или чл.343 е, ал. 1 от КСО.

Фондът е възприел политика за начисляване на такси за администриране и управление при персонифициране на получените осигурителни вноски по индивидуалните партиди на осигурените лица.

2.13. Дългосрочни задължения към осигурените лица

Дългосрочните задължения към осигурените лица включват осигурителни вноски, след отчисляване на нормативно регламентирани такси и удържки и разпределения доход по партидите на осигурените лица. Доходността от инвестирането на активите на ППФ „Бъдеще“ за периода 01.01.2023 -31.12.2023 г. на годишна база е 1.7011%.

3. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

3.1 Приходи от операции с ценни книжа

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Акции, дялове и права, в т.ч.:	14 720	13 623
-от преоценка	14 703	13 602
-от продажба	17	21
Държавни ценни книжа (ДЦК)	431	858
-от преоценка	423	858
-от продажба	8	-
Корпоративни облигации	1 039	1 170
-от преоценка	958	1 170
-от продажба	81	-
	<u>16 190</u>	<u>15 651</u>

3.2 Приходи от лихви и дивиденди

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
От лихви		
Държавни ценни книжа (ДЦК)	19	60
Корпоративни облигации	499	475
Репо сделки	120	92
	<u>638</u>	<u>627</u>

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
От дивиденди		
От акции	11	10
От АДСИЦ	2	20
	<u>13</u>	<u>30</u>

3.3 Приходи от валутни операции

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
От курсови разлики при сделки	-	106
	<u>-</u>	<u>106</u>

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

3.4 Разходи от операции с ценни книжа

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Акции, дялове и права, в т.ч.:	(13 677)	(13 907)
-от преоценка	(13 672)	(13 902)
-от продажба	(1)	(3)
-комисионни на инвестиционни посредници	(4)	(2)
Държавни ценни книжа (ДЦК)	(295)	(1 999)
-от преоценка	(270)	(1 980)
-от продажба	(25)	(19)
Корпоративни облигации	(1 012)	(1 233)
-от преоценка	(1 011)	(1 231)
-комисионни на инвестиционни посредници	(1)	(2)
Репо сделки	(4)	(4)
-комисионни на инвестиционни посредници	(4)	(4)
	<u>(14 988)</u>	<u>(17 143)</u>

3.5 Разходи от валутни операции

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
От промяна на валутни курсове	(1)	(1)
От курсови разлики по сделки	-	(82)
	<u>(1)</u>	<u>(83)</u>

3.6 Приходи и разходи от управление на инвестиционни имоти

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Приходи		
От промяна на оценката	38	73
Възстановена обезценка на вземания от наеми	6	-
От наеми	76	54
	<u>120</u>	<u>127</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Разходи		
От промяна на оценката	(35)	-
От консумативи на имота	(21)	(8)
Обезценка на вземания от наеми	-	(6)
	<u>(56)</u>	<u>(14)</u>

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

3.7 Ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

През 2023 г. “ПОД-Бъдеще” АД управлява активите на фонда, спазвайки КСО и своята инвестиционна стратегия. Структурата на инвестициите в ценни книжа е както следва:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Акции, дялове и права в т.ч.:	21 356	20 366
-акции	11 128	10 318
-АДСИЦ	1 938	1 829
-договорни фондове	8 290	8 219
Държавни ценни книжа (ДЦК)	1 752	2 773
Корпоративни облигации	11 273	11 853
	<u>34 381</u>	<u>34 992</u>

В стойността на ценните книжа към 31.12.2023 г. са включени натрупани лихви в размер на 120 хил. лв. разпределени както следва: ДЦК – 21 хил. лв. корпоративни облигации – 99 хил. лв.

Експозиции в ДЦК

към 31.12.2023

емисия	емитент	падеж	валута	номинална стойност оригинална валута	справедлива стойност (хил.лв.)
XS2181689659	BG	05.06.2035	EUR	500 000.00	758
XS2309428113	BG	04.03.2033	EUR	600 000.00	994
					<u>1 752</u>

към 31.12.2022

емисия	емитент	падеж	валута	номинална стойност оригинална валута	справедлива стойност (хил.лв.)
BG2040019213	BG	21.06.2039	BGN	300 000.00	159
BG2040021219	BG	17.08.2031	BGN	500 000.00	314
XS1208855889	BG	26.03.2027	EUR	280 000.00	540
XS2161992511	HU	28.04.2032	EUR	280 000.00	398
XS2181689659	HU	05.06.2035	EUR	150 000.00	195
XS2234571425	BG	23.09.2030	EUR	400 000.00	585
XS2536817211	BG	23.09.2029	EUR	300 000.00	582
					<u>2 773</u>

Съгласно приложимата Наредба № 9 за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионните дружества и техните фондове, за определянето на справедливите стойности на ДЦК издадени от Република България се използват следните методи, в последователността:

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

1. Последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден (ден „Т“), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в бюлетина от ден „Т-2”
2. Ако не може да се определи цена по реда на т.1, последващата оценка се извършва по последна цена „купува” за предходния работен ден (ден „Т“), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в бюлетина от ден „Т-2”.
3. При невъзможност да се приложат начините за оценка по т. 1 и 2 последващата оценка се извършва средна цена на всяка емисия за предходния работен ден на вторичния междубанков пазар. Средната цена на емисия се формира като средноаритметична от цените „купува” и „продава”, обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа, определена по начин, посочен в Правилата за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

Определянето на справедлива стойност на дългови ценни книжа, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена, последващата оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката.

Ако не може да се определи цена по описания по-горе ред, последващата оценка се извършва по последна цена „купува” за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена, последващата оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката.

Определянето на справедлива стойност на акции, търгувани на регулиран пазар в държава членка, съответно на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, които са включени в основен индекс на съответния пазар съгласно приложение № 2 на Наредба 9, се извършва по:

- а) цена на затваряне на този пазар за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация на финансови инструменти;
- б) последна цена „купува” за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация на финансови инструменти, ако не може да се определи цена по буква „а”.

За основен индекс на БФБ е определен SOFIX.

За определяне на справедливите стойности на дялове се използва последната определена и обявена цена на обратно изкупуване.

Основни източници на ценова информация за последваща оценка на финансовите активи на фонд за допълнително пенсионно осигуряване и пенсионноосигурителното дружество са банки-попечители и инвестиционни посредници – първични дилъри, бюлетини на регулираните пазари, електронни системи за ценова информация и други официални източници. В случаите когато не е налице пазарна цена, на основата на която да бъде извършена последваща оценка на даден актив, Фонда използва други методи за определяне на справедлива стойност, съгласно Наредба № 9.

Финансови активи, чиято оценка е на база пазарната им цена, се класифицират в ниво 1. Фондът не преизчислява котировките за тях.

Финансовите инструменти, които се търгуват на пазари, считани за неактивни, но се оценяват по котиранияте пазарни цени, котировки от дилъри или други оценъчни методи, основани на наблюдаема пазарна информация, се класифицират в ниво 2.

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

Оценката на инвестициите, включени в ниво 3, не се основава на наблюдаема пазарна информация, тъй като се търгуват рядко. Фондът използва оценъчни методи за изчисляване на справедливата им стойност.

Нивото на йерархия на справедливите стойности на ценните книжа, притежавани от Фонда към 31.12.2023 г. е както следва:

	ниво 1	ниво 2	ниво 3	общо
	хил. лева			
Акции	10 962	-	166	11 128
АДСИЦ	1 938	-	-	1 938
Договорни фондове	-	8 290	-	8 290
Държавни ценни книжа	1 752	-	-	1 752
Корпоративни облигации	8 623	-	2 650	11 273
	23 275	8 290	2 816	34 381

3.8 Парични средства

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Парични средства по разплащателни сметки в лева	2 730	861
Парични средства по разплащателни сметки в евро	86	39
	2 816	900

3.9 Инвестиционни имоти

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Балансова стойност в началото на периода	1 843	1 770
приходи от преоценка /нето/	3	73
Балансова стойност в края на периода	1 846	1 843

Инвестиционните имоти, притежавани от Фонда са следните:

- поземлен имот в гр. Бургас, ул. Крайезерна 45 оценен по пазарна стойност на 535 хил.лв. (2022 г. – 504 хил.лева).
- поземлен имот в гр. Ахелой, ваканционно селище „Марина Кейп“ оценен по пазарна стойност на 1 311 хил.лв. (2022 г. – 1 339 хил.лева).

Оценките на имотите към 31.12.2023 г. са извършени от Йордан Иванов Павлов със сертификат за оценителска правоспособност рег. № 10012267 от 21.12.2016, издаден от Камара на независимите оценители в България и Оценителско предприятие Поликонсулт ООД, притежаващо сертификат №901400227 от 25.09.2019 г. на дружество на независим оценител, издаден от Камарата на независимите оценители в България.

Оценъчните техники, приложени при определянето справедливата стойност на инвестиционните имоти на Фонда съответстват на ниво 3 от въведената с МСФО 13 Йерархия на справедливите стойности. Справедливата стойност се определя на база, изготвени оценки от независими оценители при претегляне на различните оценителски методи в зависимост от вероятността за сбъждане на заложените хипотези при прилагане на въведената от МСФО 13 презумпция за определяне на справедливата стойност на база на пазарните очаквания за

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

максимизиране на стойността на актива в зависимост от употребата му. Направената преоценка на инвестиционните имоти до справедлива стойност е повтаряема поради прилагането на модела на справедливата стойност по МСС 40. Тя се извършва към последната дата от всяко календарно тримесечие на годината.

Преките оперативни разходи, свързани с тези имоти са в размер на 21 хил. лв. (2022 г. - 8 хил. лв.). Инвестиционните имоти се отдават под наем по договори за оперативен лизинг.

Очакваните минимални лизингови постъпления в хил.лв.са представени както следва:

	До 1 година	От 1 до 5 години	Общо
31.декември 2023г	49	92	141
31.декември 2022г	60	165	225

3.10 Краткосрочни вземания

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Вземане главница и лихва Авто Юнион АД	5	5
Вземане за лихва Булгарплод- София АД	7	8
Вземане за осигурени лица от НОИ, НАП и ПОД	1	1
Вземане главница и лихва ОСК Лозенец АД	-	9
Вземане главница Холдинг Варна	1	-
Вземане лихви ТЕЦ Плевен	8	9
Вземане за лихви Би Джи Ай Груп АД	-	16
Вземане за главница и лихви Делта кредит АДСИЦ	-	30
Вземане по репо сделки - Евро Финанс АД	1 927	1 844
Вземане за главница и лихва Мотобул АД	6	4
Вземане по инвестиционни имоти Мотобул АД	1	-
Вземане по инв. имоти Марина Кейп Мениджмънт ЕООД	9	32
Други краткосрочни вземания	1	3
	1 966	1 961
Очаквани кредитни загуби /ОКЗ/	-	(7)
	1 966	1 954

3.11 Краткосрочни задължения

	2023	2022
	(хил.лв.)	(хил.лв.)
Задължения за такси към дружеството	44	41
Задължения свързани с инвестиции	5	5
Задължения към НОИ	40	122
Други задължения	37	34
	126	202

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

3.12 Сделки със свързани лица

	2023 (хил.лв.)	2022 (хил.лв.)
Такса за администриране и управление	(229)	(211)
Инвестиционна такса	(288)	(285)
	<u>(517)</u>	<u>(496)</u>

Задължения за такси на фонда към дружеството:

	2023 (хил.лв.)	2022 (хил.лв.)
Такса за администриране и управление	19	16
Инвестиционна такса	25	25
	<u>44</u>	<u>41</u>

Лицата се считат за свързани, ако една от страните има възможност да упражнява контрол или значително влияние върху другата при взимането на финансови или оперативни решения, или са поставени под съвместен контрол от страна на трето лице.

Фондът счита за свързано лице Пенсионноосигурително дружество „Бъдеще“ АД, заедно с неговия ключов управленски персонал и дружествата, упражняващи контрол върху пенсионноосигурителното дружество.

3.13. Оповестяване на политика по управление на риска

В рамките на инвестиционния процес Съветът на директорите на „ПОД-Бъдеще“ АД е приел вътрешни правила за процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на управляваните от Дружеството фондове за допълнително пенсионно осигуряване, правилата са одобрени от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор.

Дружеството идентифицира и измерва рисковете, свързани с отделните инструменти, в които са инвестирани средствата на фонда.

➤ Пазарен риск е възможността Фонда да реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на ценни книжа, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Компонентите на пазарния риск са :

- Лихвен риск – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент. Лихвеният риск по всяка емисия облигации в портфейла се изчислява по метода на модифицираната дюрация. Структурата на разгледаните инструменти през отчетните периоди за 2023г. в портфейла на Фонда не предполага наличие и проявление на лихвен риск, имащо негативно отражение върху изменението на стойността на портфейла. Средно претегленият срок на изплащане е по-къс от матуритета на посочените инструменти.

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

Матуритетна структура на активите към 31.12.2023

Активи (в хил.лв.)	До 3 месеца	От 3 м до 1 година	От 1 до 3 години	От 3 до 5 години	От 5 до 10 години	Повече от 10 години	Без матуритет	Общо
Акции	-	-	-	-	-	-	11 128	11 128
АДСИЦ	-	-	-	-	-	-	1 938	1 938
Договорни фондове	-	-	-	-	-	-	8 290	8 290
Държавни ценни книжа	-	-	-	-	994	758	-	1 752
Корпоративни облигации	-	2 824	6 021	1 191	1 237	-	-	11 273
Парични средства	-	-	-	-	-	-	2 816	2 816
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	-	1 846	1 846
Краткосрочни вземания	39	-	-	-	-	-	-	39
Вземания по репо сделки	1 927	-	-	-	-	-	-	1 927
Общо	1 966	2 824	6 021	1 191	2 231	758	26 018	41 009

Матуритетна структура на активите към 31.12.2022

Активи (в хил.лв.)	До 3 месеца	От 3 м до 1 година	От 1 до 3 години	От 3 до 5 години	От 5 до 10 години	Повече от 10 години	Без матуритет	Общо
Акции	-	-	-	-	-	-	10 318	10 318
АДСИЦ	-	-	-	-	-	-	1 829	1 829
Договорни фондове	-	-	-	-	-	-	8 219	8 219
Държавни ценни книжа	-	-	-	540	1 879	354	-	2 773
Корпоративни облигации	-	556	5 438	4 943	916	-	-	11 853
Парични средства	-	-	-	-	-	-	900	900
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	-	1 843	1 843
Краткосрочни вземания	110	-	-	-	-	-	-	110
Вземания по репо сделки	1 844	-	-	-	-	-	-	1 844
Общо	1 954	556	5 438	5 483	2 795	354	23 109	39 689

- Валутен риск – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, деноминиран във валута, различна от лев и евро, поради изменение на валутния курс между тази валута и лева/евро. Финансовите инструменти в портфейла на „ППФ-Бъдеще” са деномирани в лева и евро, в следствие на което няма проявление на валутен риск.

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

Валутна структура на активите към 31.12.2023

Активи (в хил.лв.)	Лева	Евро	Общо
Акции	10 230	898	11 128
АДСИЦ	1 938	-	1 938
Договорни фондове	7 312	978	8 290
Държавни ценни книжа	-	1 752	1 752
Корпоративни облигации	7 255	4 018	11 273
Парични средства	2 730	86	2 816
Инвестиционни имоти	1 846	-	1 846
Краткосрочни вземания	1 965	1	1 966
Общо	33 276	7 733	41 009

Валутна структура на активите към 31.12.2022

Активи (в хил.лв.)	Лева	Евро	Общо
Акции	8 686	1 632	10 318
АДСИЦ	1 829	-	1 829
Договорни фондове	7 495	724	8 219
Държавни ценни книжа	473	2 300	2 773
Корпоративни облигации	8 607	3 246	11 853
Парични средства	861	39	900
Инвестиционни имоти	1 843	-	1 843
Краткосрочни вземания	1 954	-	1 954
Общо	31 748	7 941	39 689

- Ценови риск – риск от намаляване на стойността на инвестицията при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени. Дружеството измерва ценовия риск за фонда, свързан с инвестициите в акции, чрез приложимия за съответния пазар метод, както следва:

- историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение по реда посочен в Приложение №4 от Изискванията към рекламните и писмени информационни материали на пенсионните фондове и на пенсионно осигурителните дружества по чл. 123и, ал.2 и чл.180 ал.2 т.1 и т.2 от КСО;
- β -коефициент към индексите на съответните пазари.

Дружеството измерва пазарния риск освен по компоненти и в цялост, като за целта се използват един или няколко от следните количествени методи:

- историческа волатилност на стойността на един пенсионен дял, измерена чрез стандартно отклонение по реда посочен в Приложение №4 от Изискванията към рекламните и писмени информационни материали на пенсионните фондове и на пенсионно осигурителните дружества по чл. 123и, ал.2 и чл.180 ал.2 т.1 и т.2 от КСО. За периода 31/12/2022-31/12/2023 стойността на стандартно отклонение е 5.96%

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

- β -коефициента на Фонда към индекса за стойността на един дял в пенсионните фондове PROFIDEX. За периода 31/12/2022-31/12/2023 стойността на β -коефициента е 0.124;
  - Модела „Стойност под риск“ (Value at Risk, VaR). Стойността под риск се дефинира като очаквана максимална загуба за определен времеви хоризонт при дадена степен на доверителност. Дружеството използва „параметричен“ подход на изчисляване, при 95% едностранен доверителен интервал и времеви хоризонт от един ден. При изчислението се използва исторически период на наблюдение от най-малко една година (250 работни дни), данните се актуализират ежедневно с изменението стойността на един дял, а валутата в която се пресмята стойността под риск е български лева.
- Кредитен риск е възможността Фонда да реализират загуби поради неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансовите инструменти, с насрещната страна по борсови и/или извънборсови сделки. Кредитният риск може да бъде породен от един от три основни вида кредитен риск, а именно:
- контрагентен риск – риск от неизпълнение на задълженията от насрещна страна по извънборсови сделки, като валутни форуърди, лихвени суапи и други инструменти съгласно действащото законодателство. Стойността на контрагентен риск е равна на стойността на нереализираната печалба от сключения форуърден валутен договор или договор за лихвен суап;
  - сетълмент риск – риск възникващ от възможността да не се получат насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като са изпълнили своето задължение по сделката. Стойността на сетълмент риск е равна на стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна, като процент от нетните активи. При оценка на този риск не се включват сделките, сключени при условия на сетълмент DVP (доставка срещу плащане) или с международни клирингови институции, разполагащи с гаранционни механизми;
  - инвестиционен кредитен риск – риск от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и други. Текуща и последваща оценка на инвестиционния кредитен риск на инвестициите на Фонда се извършва чрез качествен и количествен анализ на базата на финансовите отчети на емитентите, обезпечението на емисиите на дълговите инструменти, управление и репутация на емитента, използване на присъдения му външен кредитен рейтинг, както и чрез вътрешна система за инвестиционен кредитен рейтинг. Банката попечител на „ППФ-Бъдеще“, „Юробанк И Еф Джи България“ АД е с присъден кредитен рейтинг “BBB” със стабилна перспектива от Българска Агенция за Кредитен Рейтинг и рейтинг Baa3 от международната рейтингова агенция Moody's (Moody's Investors Service).

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

Рейтингова структура на държавния дълг към 31.12.2023		
Държава емитент	Рейтинг	Агенция
България	BBB	S&P
Румъния	BBB-	S&P
Хърватско	Baa2	Moody's
Унгария	BBB-	S&P
Полша	A-	S&P
Рейтингова структура на държавния дълг към 31.12.2022		
Държава емитент	Рейтинг	Агенция
България	BBB	S&P
Румъния	Baa3	Moody's
Хърватско	Baa2	Moody's
Унгария	BBB	S&P
Полша	A-	S&P
Сърбия	Ba2	Moody's

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31.12.2023 (в хил.лв.)

Държава емитент	От 3 до 5 години	От 5 до 10 години	Над 10 години	Общо
България	-	994	-	994
Унгария	-	-	758	758
Общо	-	994	758	1 752

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31.12.2022 (в хил.лв.)

Държава емитент	От 3 до 5 години	От 5 до 10 години	Над 10 години	Общо
България	540	1 481	159	2 180
Унгария	-	398	195	593
Общо	540	1 879	354	2 773

➤ Оперативен риск е възможността Фонда да реализира загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер. Оперативният риск се класифицира в няколко вида:

- Риск от персонала– риск от загуби, свързани с възможността от грешки, мошеничество, недостатъчна квалификация, неблагоприятни изменения в трудовото законодателство;
- Технически риск– риск от загуби, обусловени от несъвършенството на използваните технологии;

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

- Риск от физическо вмешателство– риск от загуби, в следствие на непосредствено физическо вмешателство в дейността на Фонда като грабеж, терористичен акт, непозволено проникване в информационната система и други;
- Риск на обкръжаващата среда– риск от загуби, свързани с изменения в средата от нефинансов характер, в която оперират Фонда– изменения в законодателството, политически изменения, изменения в данъчната система и други.

Дейността на Фонда е обект на регулации, определени в КСО и поднормативните актове по неговото прилагане. Регулаторен риск възниква когато определени регулации и изисквания към инвестициите бъдат променени, а сроковете за привеждане на дейността в съответствие с новите изисквания са кратки. В този случай Фондът може да бъде принуден да продава активи при неблагоприятна конюнктура, ниска ликвидност, което ще доведе до продажби под справедливата стойност на актива.

Дружеството отчита оперативния риск за фонда чрез качествени измервания, базирани на проучване на служителите и анализ на процесите и технологичната обезпеченост на дейността на дружеството.

- Ликвиден риск е рискът от загуби при наложителна продажба на активи поради неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Дружеството определя ликвидния риск за фонда на база на входящите и изходящите парични потоци и изготвяната прогноза за тяхното изменение в краткосрочен план.
- Рискът от концентрация е възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към емитент, групи свързани емитенти, емитенти от един и същ икономически отрасъл или географска област.

Инвестиционната политика при управление на средствата на пенсионния фонд се формира като се спазват нормативните изисквания и ограничения. Изискванията за спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация налагат подходът при управление на активите да бъде сравнително консервативен и да определя относително нисък рисков профил на инвестиционния портфейл. С цел постигане на високо ниво на сигурност и гарантиране на интересите на осигурените лица, действащото законодателство поставя изисквания към структурата на портфейла на фонда в следните основни направления:

- регламентиране на класовете от инвестиционни инструменти (основно първокласни активи);
- налагане на ограничения за размера на средствата, които могат да бъдат вложени в различни инструменти;
- лимитиране на експозицията към емитенти и контрагенти.

С цел всеобхватност на оценяването на пазарното представяне на Фонда, Дружеството изчислява коефициент на Шарп по реда посочен в Приложение №4 от Изискванията към рекламните и писмени информационни материали на пенсионните фондове и на пенсионно осигурителните дружества по чл. 123и, ал.2 и чл.180 ал.2 т.1 и т.2 от КСО. За периода 31/12/2022-31/12/2023 стойността на коефициента на Шарп не е обявена, тъй постигнатата номиналната доходност е по-ниска от безрисковата доходност за периода

“ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД–БЪДЕЩЕ”

Комитетът по управление на риска в „ПОД-Бъдеще“ наблюдава експозициите към рискове и ги управлява съгласно инвестиционната политика, правилата и процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на управлявания от Дружеството „ПДФ-Бъдеще“, и ограниченията по КСО. Комитетът по управление на риска извършва последващо наблюдение и оценка на рисковите фактори, които могат да окажат негативно влияние върху стойността на портфейла на фонда, в т.ч. на отделни позиции, включени в него. Спазването на посочените правила гарантира постоянно наблюдение и оценка на рисковите експозиции на фонда и съответно приемане на адекватни мерки при възникване на неблагоприятни пазарни условия.

3.14. Условни задължения

Към 31 декември 2023 г. и към 31 декември 2022 г. Фондът няма условни задължения, които да изискват допълнително оповестяване в настоящия финансов отчет.

3.15. Други законови оповестявания

Одиторски дружества „Захаринова Нексия“ и „АТА Консулт“ са назначени и извършват проверка и издават доклад за потвърждение, че годишните отчети за надзорни цели са съставени на базата на одитираните годишни финансови отчети на ПДФ Бъдеще, изготвени са в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 185, ал. 3 и информацията в тях е последователна във всички съществени аспекти. Одиторските дружества извършват проверка и издават доклад по отношение относно съответствието на системата за управление на ПОД Бъдеще АД с изискванията на КСО и актовете по прилагането му.

Разходът за одит на настоящият финансов отчет е отчетен като разход на ПОД Бъдеще АД и е в размер на 8 хил.лв (без ДДС).

3.16. Събития след датата на баланса

След датата на съставяне на финансовите отчети не са настъпили съществени събития с коригиращ и/или некоригиращ характер, които следва да се отчетат или оповестят в представения финансов отчет.